

Streszczenie pracy doktorskiej

pt.: *„Tożsamość społeczno-kulturowa emigrantów polskich po 1989 roku w Wielkiej Brytanii na przykładzie hrabstwa Hertfordshire”*

Prezentowana praca jest próbą opisanie zjawiska najnowszych migracji Polaków - migracji, które mają miejsce po transformacji społeczno-polityczno-ekonomicznej w Polsce w 1989 roku. Poakcesyjne migracje Polaków są w tym kontekście najważniejszym wydarzeniem. Obok tradycyjnych kierunków zagranicznych wyjazdów Polaków pojawiły się zupełnie nowe, z których Wielka Brytania odgrywa najważniejszą rolę. Szacuje się, że około 700 tys. Polaków przeniosło się do Wielkiej Brytanii po 2004 r. Poakcesyjne migracje z Polski są jednym z zasadniczych czynników kształtujących obraz i strukturę etniczną ludności Wielkiej Brytanii.

Większość migrantów z Polski, długotrwałych, relatywnie dobrze wykształconych, młodych i posiadających przykre doświadczenia w kraju wysyłającym, radzi sobie w nowych okolicznościach społecznych i zawodowych całkiem dobrze. Co więcej, migranci wyrażają zadowolenie z powodu podjęcia decyzji o wyjeździe. To zupełnie nowa jakość w polskiej migracji. Z tego punktu widzenia, problematyka migracji jest ważna i trudna do uchwycenia z powodu swojej odrębności w komparacjach do tradycyjnych form migracji.

Kiedy ludzie migrują z jednego narodu czy kultury do odmiennych, zabierają ze sobą tożsamość. Egzystując w nowej kulturze, ich tożsamość kulturowa podlega zmianom. Zmieniać może się również ich poczucie przynależności. Autor stara się odpowiedzieć na pytanie o to, jak przedstawia się tożsamość Polaków, zwykłych ludzi w nowym społeczno-kulturowym środowisku. Głównym przedmiotem badań jest próba zbadania związku między tożsamością społeczno-kulturową i migracją. W prezentowanej pracy autor stara się odpowiedzieć na pytanie, jak prezentuje się tożsamość Polaków w Wielkiej Brytanii? Kim są Polacy w Wielkiej Brytanii?

Prezentowana praca składa się z dziesięciu rozdziałów. Oczywiście nie można było pominąć teoretycznego aspektu relacji między tożsamością i migracją. Pierwsze trzy

rozdziały pracy przedstawiają ogólną teoretyczną problematykę z perspektywy różnych dyscyplin naukowych.

Pierwszy rozdział poświęcony jest analizie zjawiska tożsamości. Przedstawia tożsamość widzianą z różnych punktów widzenia: po pierwsze, jako niezbędny klucz do politycznych i społecznych analiz współczesności, po drugie, wskazuje na kryzys zagadnienia tożsamości w naukach społecznych.

Drugi rozdział zawiera teoretyczną i empiryczną analizę zjawiska migracji wraz zagadnieniami definicyjnymi. W dalszej kolejności kategoria migracji została przedstawiona w kontekście przemian tożsamości wywołanych procesem mobilności. Wyróżniono trzy wymiary tożsamości: indywidualny, społeczny i kolektywny, które kierują w stronę społeczno-kulturowego rozumienia tożsamości przejawiającego się w postaci elementów zachowanych w kulturze, wiedzy, społecznie akceptowanych wierzeń i grupowych wzorów.

Rozdział trzeci przedstawia Wielką Brytanię jako popularny kraj imigrancki. Autor stara się odpowiedzieć na pytanie: dlaczego Wielka Brytania charakteryzowana jest jako "super-różnorodny" kraj. Rozdział próbuje pokazać nie tylko zmianę przepływu migrantów, ale także wskazuje na najważniejsze cechy społeczno-demograficzne migrantów oraz ich rozkład przestrzenny. Ponadto artykuł opisuje brytyjskie i polskie źródła informacji o skali imigracji poakcesyjnej.

Rozważania teoretyczne znalazły rozwinięcie w części empirycznej, która dotyczy tożsamości polskich migrantów zamieszkujących hrabstwo Hertfordshire. Autor przyjął, że na tożsamość społeczno-kulturową składają się następujące elementy: zakorzenienie (długość pobytu, satysfakcja, plany na przyszłość); uczestnictwo w życiu społecznym i kulturalnym (sąsiedztwo, środowisko społeczne, udział w życiu organizacji etnicznych); utrzymywanie kontaktów z krajem pochodzenia; duma z bycia Polakiem; praktykowanie polskich zwyczajów; religijność.